

Viatge a l'Índia

Dv, 28/11/2014 per La puntada

[La puntada](#)

Esther Martínez és veïna de Cornellà

Fa uns anys vaig conèixer la Fundació Vicent Ferrer (FVF) en una xerrada a la qual vaig assistir. Em va impactar tot el que feien i la seriositat com ho feien i vaig decidir col·laborar-hi econòmicament en el projecte De mujer a mujer. Aquest estiu una amiga em va proposar de viatjar a l'Índia amb la possibilitat de visitar la Fundació.

Una ciutat de vint-i-tres milions d'habitants

En la primera part del viatge, la turística, vam visitar Nova Delhi, Benarés (o Varanasi), Agra i Jaipur. Nova Delhi és una ciutat de 23 milions d'habitants (sí, 23!). Contrasta la part antiga de carrers estrets plens de botigues de colors i olors que ni sabia que existien, d'edificis a mig construir o a mig destruir -no ho sé ben bé-, de persones vivint al carrer, sota els ponts o en un petit parterre, d'infinitat de cables elèctrics d'una banda a l'altra, de munts d'escombraries apilonats al carrer, d'una circulació de vehicles caòtica i eixordadora i de molta gent amunt i avall; contrasta, deia, amb la part més nova, la que van construir els anglesos durant tres segles de domini, que és de grans avingudes enjardinades, d'edificacions senyoriales, de jardins cuidats... Però també de famílies vivint en barraques, que són els treballadors de les cases senyoriales. L'urbanisme de la ciutat és diferent de la part antiga a la nova, però les castes estan mesclades ja que les distàncies són tan grans i els transports tan complicats, que si no visquessin junts, els intocables no podrien anar a treballar a les cases de les castes més altes. És una qüestió pràctica i no d'igualtat social.

A Nova Delhi vaig viure un moment especial, emocionant. Va ser quan vam visitar la casa on un radical hindú va assassinar Gandhi el 30 de gener de 1948 quan es dirigia a una reunió a resar. Les seves últimes paraules van ser Hey, Rama (Oh, Déu meu), i estan escrites en el monument on el van incinerar, també a Nova Delhi. Aquestes paraules s'interpreten com un signe de la seva espiritualitat i del seu idealisme en la recerca de la pau en el seu país.

Prop del Ganges

La següent parada del viatge va ser Benarés, la ciutat santa, i la més antiga del món. Benarés viu de cara al Ganges i allí hi van els hindús a morir. Bé, alguns... L'autocar ens va deixar en un punt de la ciutat i a partir d'aquí vam anar caminant cap al riu. La baixada al riu va ser una mica aclaparadora per la multitud de gent, per la brutícia, pel caos circulatori, per les vaques, pels venedors ambulants... Aquí, a les botiguetes, hi venen diferents objectes relacionats amb el riu, com per exemple recipients per recollir-ne l'aigua i emportar-te-la de record.

Quan vam arribar als gaths, les escales de baixada al Ganges, el panorama va ser colpidor. Molts homes, grans i joves, i alguna dona, es banyaven al riu -d'aigües bastant tèrboles- fins a submergir-s'hi. I moltes barques, i molta gent, i nens i nenes venent flors, colors, postals, ampolles d'aigua... El panorama que vèiem des de la barca fins a l'altra riba era francament decadent: d'una banda s'aixecaven el

que havien estat 80 luxosos palaus, que actualment estan en un estat lamentable; i de l'altra es percebien els fumejants crematoris a l'aire lliure. El guia ens va anunciar que visitariem el crematori més antic, i ens hi vam dirigir amb la barca. El trobarem situat sobre una terrassa on hi havia un munt de llenya cremant i més munts de llenya per cremar als peus de l'edificació. L'espectacle era dantesco: homes al voltant del cadàver que cremava dins del feix de llenya, molta brutícia arreu que ens feia caminar a poc a poc i mirant per on trepitjàvem, i una pudor insuportable.

La posta de sol al Ganges és preciosa. Els hindús s'hi acosten per presenciar una cerimònia religiosa que ofereixen al riu. Homes i dones llencen a les aigües fulles com el palmell d'una mà, amb calèndules i espelmetes que van tenyint el riu de taronja i de llum; i els sacerdots canten els seus mantra acompanyats de música. És un moment de gran plasticitat, però jo no vaig sentir cap experiència diguem-ne espiritual.

Seguint amb els contrastos de l'Índia, a Benarés es troba la universitat més gran d'Àsia. Un campus enorme amb tot tipus de facultats i habitatges per a professors i estudiants. És un espai ampli, enjardinat, ordenat i tranquil que res té a veure amb el Benarés que mira el Ganges.

A continuació vam anar a Agra i a Jaipur. Agra és la ciutat del Taj Mahal, preciós, d'una delicadesa sublim; i Jaipur, la ciutat rosa, un gran basar. A Agra vam viure un altre dels moments més dolorosos i impactants. Va ser quan vam visitar un centre de la mare Teresa de Calcuta, una edificació no gaire gran on atenen nens i nenes abandonats i malalts mentals. És un centre assistencial, de pocs recursos, on tens la percepció que poc poden fer per canviar-los la situació, però que en fan molt perquè els proporcionen un sostre, una alimentació i una afectuosa companyia, en un context de rebuig social i de marginació.

La Fundació Vicent Ferrer

Finalment, arribarem a Anantapur, a la seu de la Fundació Vicent Ferrer. I allà tot canvià. A la porta ens hi esperava l'Anna Ferrer, vídua del Vicent, per donar-nos la benvinguda. La seva actitud acollidora i el seu semblant tranquil ens embolcallà. Després tinguérem altres ocasions de parlar amb ella i constatarem que és una persona a qui agrada més escoltar les impressions i les experiències dels visitants que no pas explicar-los tot el que fan. Perquè el que fan t'ho ensenyen i ho vius de primera mà.

La FVF, gràcies a les aportacions econòmiques de tots nosaltres, actua en sis grans sectors: la sanitat, l'educació, l'habitatge, la dona, les persones discapacitades i l'ecologia. La seva seu és una mena de camp base on s'hi troben les oficines centrals, l'habitatge de l'Anna Ferrer, el de Moncho (fill de l'Anna i el Vicent i actual Director de Programes) així com també el d'alguns dels treballadors, les habitacions on s'hi allotgen els visitants, una cantina, una biblioteca, un auditori o sala d'actes i un parell de botigues d'artesanía. Els carrers són de terra, amb arbres que hi fan ombra, i estan nets i cuidats. Les cases estan envoltades de petits jardins i l'ambient és agradable, tranquil.

Els projectes, en viu

Al llarg de quatre dies ens mostraren alguns dels projectes que tenen en marxa. Els tres primers dies ens distribuïren en grups de sis persones, ens repartiren en

automòbils tot terreny acompanyats d'un conductor i una guia que parlava castellà i també català, i visitarem des d'hospitals fins a escoles per a disminuïts auditius, així com plantacions dotades de plaques solars per generar energia i extreure aigua del subsòl, o dipòsits de biomassa per produir gas metà d'ús domèstic (volen incrementar la massa forestal per aconseguir canviar el clima, ja que la zona és desèrtica i pràcticament no plou). Ens convidaren a inaugurar 40 habitatges en un poblat per a persones que vivien al carrer o en barraques, anàrem a un centre on vivien i treballaven dones discapacitades, i coneguèrem un projecte de nutrició infantil en què es proporciona a nens i nenes, dones embarassades i gent gran un ou dur i cereals per millorar la seva alimentació.

La guia que ens acompanyà durant aquests dies, la Babani, és una dona jove que, casualitats de la vida, és la mare d'una noia que està fent el doctorat i viu a Cornellà, el meu poble, a casa del Josep M. i la Dolors, coneguts nostres. La sorpresa i l'emoció foren grans; en un país de 1300 milions d'habitants trobarem una persona "coneguda"!

El quart dia cada un de nosaltres visità el projecte amb el qual col·laborava, acompanyats també per un conductor i una guia. Mentre alguns coneixien el nen o la nena apadrinada, altres, com jo, ens acostàrem al poble on viuen les dones amb qui ens vincularen des del projecte De mujer a mujer. M'expliquen que abans vivien recloses, sense quasi parlar les unes amb les altres, i que no tenien res. No sabien ni escriure el seu nom ni fer cap gestió. Ara, gràcies a la FVF, s'han organitzat, tenen una responsable i es reuneixen setmanalment per parlar de les seves coses. Els han ensenyat a escriure el seu nom, els han donat microcrèdits per poder desenvolupar alguna activitat econòmica (unes compren búfales i venen la llet i el formatge, altres tenen una màquina de cosir amb la qual cusen saris que després vendran a altres dones) i els han escripturat els petits habitatges al seu nom. D'aquesta manera surten de la seva misèria, són valorades per la comunitat i guanyen autoestima.

La rebuda que ens feren arreu fou calorosa, emocionant. Dones, homes i nens i nenes es mudaren per a la trobada amb nosaltres. Les dones guarniren les seves llargues i negres trenes amb flors de gessamí que perfumaven l'ambient, i portaven un punt vermell entre les celles, que també ens pintaren a nosaltres. És el tercer ull que mira l'interior de les persones i amb profunditat. Ens penjaren collarets de calèndules i volien tocar-nos i fotografiar-se amb nosaltres. Ens explicaren com han canviat les seves vides gràcies a la FVF.

La FVF porta més de quaranta anys compromesa a eradicar la pobresa extrema i a lluitar per la millora de les condicions de vida dels més desfavorits. I ho està aconseguint. Un exemple és que hi treballen moltes persones que abans havien estat nens i nenes apadrinats: conductors, guies, administratius, mestres, metges...

L'últim dia vingué a acomiadar-se de nosaltres en Moncho que acabava d'arribar de viatge i no volia que marxéssim sense veure'ns. Ens preguntà com havíem estat, ens somrigué i es deixà fotografiar amb nosaltres. Ens digué que el seu pare sempre deia que mentre hi hagués un pobre a la terra, calia treballar sense descans, perquè la pobresa s'ha d'extingir. Quan preguntàrem a l'Anna i al Moncho què podíem fer ara que tornàvem a casa nostra, ens respongueren que fer d'ambaixadors de la FVF, és a dir, explicar el que havíem vist i animar-vos a què hi aneu a veure-ho vosaltres mateixos.